



Jaarverslag over de jaren 2018 en 2019

Stichting Samenwerkende Bonden van Ouderen SSBO Delft

Voorwoord van de voorzitter

In de afgelopen tien jaar heeft de Stichting Samenwerkende Bonden van Ouderen zich ontwikkeld van een vrijblijvende ontmoetingsmogelijkheid naar een betekenisvol actiecentrum van de samenwerkende ouderenbonden en hun leden.

In dit verslag over de jaren 2018 en 2019 wordt weergegeven wat er aan acties en activiteiten heeft plaatsgevonden en wie dat mogelijk hebben gemaakt. Het aantal deelnemers aan de verschillende activiteiten is indrukwekkend en datzelfde geldt voor de vele vrijwilligers.

Er is veel om dankbaar voor te zijn.

Overheden en instanties die met ouderen en hun organisaties contact zoeken, vinden in de SSBO een constructieve partner.

P.C.M. Duijndam, voorzitter SSBO

1. Inleiding

De statutaire doelstelling van de SSBO luidt: “De samenwerking tussen de ouderenbonden in Delft bevorderen. De samenwerking is gericht op de interne communicatie tussen de partners ter bevordering van de belangenbehartiging van alle ouderen in Delft en van andere gemeenten waarmee Delft een samenwerkingsverband aangaat op het terrein van de ouderenzorg waarop de SSBO werkzaam is. Zoveel mogelijk tegenover derden (daaronder de gemeente Delft) gemeenschappelijke doelstellingen en uitgangspunten formuleren en collectief projecten ten uitvoer brengen, indien en voor zover mogelijk met behoud van de eigen identiteit van de participanten.”

In dit gecombineerd jaarverslag geeft het bestuur van de SSBO een beeld van haar activiteiten in de jaren 2018 en 2019. De activiteiten waren veelvuldig. De SSBO is een samenwerkingsverband van Delftse bonden van ouderen. Als stichting kent zij geen leden, maar vervult in het Delftse een belangrijke rol als het gaat om afstemming met betrekking tot allerlei activiteiten en verbinding van ouderen en de samenwerkende partners, zaken die de verantwoordelijkheid en de mogelijkheden van de afzonderlijke bonden te boven gaan. Dit brengt direct mee dat we de rol van ANBO missen. Na het opheffen van de Delftse afdeling zijn we het zicht op de leden van de ANBO kwijt geraakt. Gelukkig hebben enkele individuele leden toen besloten om de samenwerking voort te zetten.

Onvermoeid hebben de beide andere bonden het werk opgepakt en voortgezet en waar mogelijk verbinding met elkaar gezocht. Landelijk hebben KBO-en PCOB al een samenwerkingsverband aangegaan. In Delft stemt de SSBO activiteiten en, waar mogelijk, samenwerking met elkaar af. Sinds kort hebben beide afdelingen dezelfde ouderenadviseur.

Het palet aan activiteiten van de SSBO, is veelzijdig te noemen, zoals het organiseren van een bijeenkomst met kandidaat-lijsttrekkers in verkiezingstijd, lezingen (informatieverstrekking) en aanbod aan activiteiten middels de bekende winter- en zomerschool voor senioren. Nieuw was het organiseren van een tweetal toneelstukken gerelateerd aan het ouder worden (ontspanning). Voor de bestuursleden een megaklus. Na lovende recensies kan daar met veel genoegen op terug worden gezien. Over belangstelling viel niet te klagen, zowel de burgemeester als de verantwoordelijk wethouder (Wonen, WMO en Sport) waren vertegenwoordigd.

Met genoegen heeft het bestuur mogen vaststellen dat samenwerkingspartners de SSBO weten te vinden als het gaat om meedenken over de inhoud en gebruik van de expertise die bij ouderen in grote mate aanwezig is. Inmiddels heeft de SSBO haar vaste vergaderplek gevonden in het gebouw van Delft voor Elkaar, hetgeen samenwerking vergemakkelijkt.

De SSBO functioneert op een financieel zeer smalle basis. Beide partners KBO en PCOB maken het met een kleine jaarlijkse donatie mogelijk te blijven functioneren en een website in de lucht te houden. Inmiddels is duidelijk geworden dat een organisatie die werk verricht voor ouderen, om mensen te bereiken niet meer zonder website kan functioneren. De doelgroep die gebruik maakt van deze informatiebron, wordt groter en heeft ogenschijnlijk steeds minder moeite zelf de digitale communicatiemiddelen te bedienen. Het bestuur komt tot dit inzicht, omdat steeds meer senioren het contactformulier gebruiken om hun vragen

te stellen of organisaties die hun medewerking aanbieden. De SSBO is daarmee in feite een grote netwerkspeler geworden en niet alleen gedragen door de beide bonden. Vele organisaties stellen de mening van de SSBO op prijs, vragen daar ook expliciet naar, zoeken contact, of zijn de SSBO goed gezind. In dit verband moeten we denken aan de welzijnsorganisaties, de instellingen die ten behoeve van de doelgroep graag met de SSBO samenwerken alsmede de fondsen en anderen die in ruime mate activiteiten financieel mogelijk maken. Indien dit verslag, of een onderdeel daarvan voor u vragen oproep, aarzel niet contact te zoeken. Voor uw suggesties is het bestuur u erkentelijk.

2. Activiteiten

Conform de statuten kent de SSBO als overkoepelend orgaan van de Delftse ouderenbonden twee kernactiviteiten. Dit zijn belangenbehartiging door ouderen te informeren en politiek bewust te maken, met name door het organiseren van thema- en informatiebijeenkomsten, maar ook door enerzijds activiteiten voor alle ouderen van Delft te organiseren zoals de zomer- en winterschool in het kader van ontmoeting, ontspanning en bestrijding van eenzaamheid, en anderzijds contacten te onderhouden met de politieke partijen en de gemeente Delft. Met het uitvoeren van deze kernactiviteiten treedt de SSBO bewust niet binnen het domein van de afzonderlijke bonden. Door het wegvallen van de ANBO in Delft en wisselingen in de bestuurssamenstelling van de PCOB was het uitvoerende werk niet altijd even eenvoudig.

2.1 Zomer- en Winterschool voor Senioren

Als eerste van de activiteiten moeten de zomer- en winterschool voor senioren worden vermeld. Met de zomer- en winterschool biedt de SSBO een afwisselend programma van activiteiten aan senioren vanaf circa 55 jaar. Deze positieve dagbesteding is een probaat middel gebleken tegen eenzaamheid en verveling in de voor veel senioren stille perioden zoals de zomervakantie en de weken na Oud en Nieuwjaar. Senioren die niet meer zelfstandig erop uit durven/kunnen gaan, komen zo weer de deur uit, omdat zij zich gesteund weten. Mensen die weinig te besteden hebben kunnen tegen een voor hen betaalbaar bedrag eens een uitstapje maken. Het is een effectief middel gebleken om het sociale netwerk te verstevigen en nieuwe vrienden te vinden.

De *Winterschool voor Senioren 2017-2018* vond deels plaats in december 2017 en januari 2018. In een periode van 11 december 2017 tot en met 12 januari 2018 werd een gevarieerd programma uitgevoerd op creatief, informatief, educatief en recreatief gebied. Het voorgenomen programma kon niet geheel worden uitgevoerd. Door de slechte weersomstandigheden op 11 december werden het bezoek in de morgen aan de Porceleynse Fles verplaatst naar 5 februari en de middagactiviteit verschoven naar het programma van de Winterschool 2018-2019. Het programma omvatte een dagtocht en elf dagdeelactiviteiten. Het voert te ver om alle onderdelen hier te noemen. Enkele hoogtepunten moeten volstaan. Op 12 december genoten 40 senioren van een heerlijk kerstdiner dat was bereid door leerlingen van het Delft College. De tocht naar Amsterdam op 15 december trok het niet eerder gehaalde aantal van 82 deelnemers die eerst een bezoek brachten aan het Scheepvaart Museum en daarna een grachtentocht maakten in het kader

van Amsterdam Light Festival. Buitengewoon interessant was een bezoek op 10 januari aan het Pharma Filter, het medisch afval verwerkingssysteem in het Reinier de Graaf Ziekenhuis. De Winterschool werd afgesloten met een bruisend slotfeest met brunch in bowlingcentrum 't Karrewiel.

Het winterschoolproject werd gerund door 9 vrijwilligers en trok 366 deelnemers. Het project kon worden gerealiseerd met steun van Fonds 1818, de Diaconie van de Protestantse Gemeente te Delft en Kerkelijke Stichting Stalpaert van der Wiele. Samen verstrekten zij € 5.462,--. De rest van de kosten ad € 5.365,-- werd betaald door de bijdragen van de deelnemers en de SSBO.

In de periode 6 augustus tot en met 22 november 2018 werd de negende editie van de *Zomerschool voor Senioren 2018* gehouden. De Delftse senioren konden deelnemen aan een gevarieerd programma dat bestond uit acht activiteiten die de hele dag duurden en negen activiteiten die een dagdeel in beslag namen. Het programma week wat af van vorige jaren. Na drie compacte weken in augustus met telkens drie activiteiten per week waren er in de maanden september, oktober en november nog optredens in het Rietveld Theater. Hoogtepunten in het programma waren wel het bezoek aan de Deltawerken en Neeltje Jans op 6 augustus met 66 deelnemers, de tocht naar de zgn. Historische Driehoek Hoorn, Medenblik en Enkhuizen en op de terugweg een mooi diner in Buitenkaag op 24 augustus met 87 deelnemers. Zeer interessant was een met veel veiligheidsvoorschriften omgeven bezoek aan het (Kern) Reactor Instituut van de Technische Universiteit Delft.

Het Zomerschoolproject werd uitgevoerd door een groep van negen vrijwilligers en trok in totaal 534 deelnemers. Het project kon worden gerealiseerd door de steun van Kerkelijke Stichting Stalpaert van der Wiele, Fonds 1818, Fonds Sluyterman van Loo en de Diaconie van de Protestantse Gemeente te Delft. Samen verstrekten zij € 13.370,--. De rest van de kosten ad € 12.865,-- werd betaald door de bijdragen van de deelnemers en de SSBO.

De *Winterschool voor senioren 2018-2019* werd gehouden van 10 december 2018 tot 11 januari 2019. Het programma bestond uit drie dagvullende activiteiten en negen activiteiten die een dagdeel in beslag namen. Hoogtepunten waren de dagtocht naar Leiden op 12 december waar zowel het Japan Museum Sieboldt Huis als de Egyptische collectie in het Museum van Oudheden werden bezocht en het bezoek op 8 januari aan het gebouw van de Tweede kamer met aansluitend een bezoek aan ofwel het Maurits Huis of het Museum Escher. Opmerkelijk actueel bleek de lezing van dr. Willemijn Wilms Floet van de Faculteit Bouwkunde van de Technische Universiteit Delft over de nu weer in de belangstelling staande hofjes in oud-hollandse steden als woonvorm voor ouderen. Een zangworkshop onder leiding van de in de theaterwereld bekende musicus Guus Wesdorp leverde onverwachte talenten op die hun kunsten ten gehore mochten brengen tijdens het slotfeest op 11 januari.

Het winterschoolproject werd uitgevoerd door een groep van negen vrijwilligers. Er namen 392 mensen deel aan de activiteiten. Het project kon worden gerealiseerd door de steun van de Kerkelijke Stichting Stalpaert van der Wiele, Fonds 1818 en de Diaconie van de

Protestantse gemeente te Delft. Samen verstrekten zij € 5.481,--. De overige kosten ad € 4.726,-- werden betaald uit de bijdragen van de deelnemers.

De *Zomerschool voor Senioren 2019* werd georganiseerd van 5 tot en met 30 augustus. Omdat dit de tiende keer dat de zomerschool werd georganiseerd was het programma extra feestelijk met 7 dagvullende activiteiten en twaalf activiteiten die een dagdeel besloegen. De wethouder belast met ouderenbeleid verving de burgemeester die door plotselinge verplichtingen verhinderd was de lezing over Delftse schilders in de Gouden Eeuw bij te wonen. Hoogtepunten waren er vele. Zoals de dagtocht op 6 augustus naar Agriport in de Wieringermeer en in de middag een Westfriese koffiemaaltijd, het bezoek aan de Broeker veiling en de boottocht in Broek in Waterland (42 deelnemers), het bezoek op 13 augustus aan de brouwerij van de paters Trappisten in Berkel Enschoot, in de middag gevolgd door een Brabantse koffietafel in Gilze en een rondrit door de Baronie van Breda (75 deelnemers), het bezoek op 16 augustus aan het Tuschinski Theater en het Amsterdam Museum in de Kalverstraat (59 deelnemers), de sportieve topprestatie op 20 augustus met een fietstocht van 75 kilometer in het kader van een 'Happen en Trappen'-tocht door het Westland (30 deelnemers) en tenslotte op 23 augustus de tocht naar Futureland op de Maasvlakte (50 deelnemers) en 's avonds een heerlijke barbecue in Delft (85 deelnemers).



Figuur 1 Tocht naar Futureland op de Maasvlakte. Foto: Leo Persoon

Het zomerschoolproject werd uitgevoerd door een team van negen vrijwilligers. Er namen het niet eerder gehaalde aantal van 664 mensen deel aan de activiteiten. Voor het eerst werd onderzocht wat de leeftijd van de deelnemers was. Van de deelnemers was 24% tussen 75 en 80 jaar en 37% zelfs ouder dan 80 jaar.

Het project kon worden gerealiseerd met de steun van de Kerkelijke Stichting Stalpaert van der Wiele, ING Nederland Fonds, Fonds 1818, Fonds Sluyterman van Loo en de Diaconie van de Protestantse Gemeente te Delft. Samen verstrekten zij € 12.611,--. De overige kosten tot een bedrag van €17.026,-- werden betaald uit de bijdragen van de deelnemers en de SSBO.

2.2. Toneelvoorstelling De Eeuw van uw Leven

Grote gebeurtenissen werpen hun schaduw vooruit, zo ook deze toneelvoorstelling. Het was één van de bestuursleden die een voorstelling van dit toneelstuk bezocht in Den Haag en bedacht dit zou ook in Delft moeten uitgevoerd, maar dan geënt op de Delftse situatie. Het

bestuur kwam via het magazine De Oud Hagenaar in contact met de eigenaar van het theaterbureau In Feite uit 's Gravenzande die het bovenstaande toneelstuk ontwikkeld had. Besloten werd deze voorstelling ook in Delft te organiseren. De regisseur moest daarvoor veel research werk doen, maar werd in ruime mate geholpen door het Stadsarchief Delft. Een voorstelling komt tot leven met audio visueel materiaal en daar is een geruime periode voor uitgetrokken. In die periode hebben de organisatoren veel medewerking gekregen vanuit het netwerk. De PR kon worden verzorgd door Delft voor Elkaar en optimale medewerking werd verleend door medewerkers van de GGZ Delfland waar de voorstelling(en) hebben plaats gevonden. Uiteindelijk zijn er in totaal 3 voorstellingen gespeeld op respectievelijk 25 november 2017 en 7 en 21 april 2018. Dat moest wel, omdat bij de eerste voorstelling de zaal meer dan uitverkocht was. Bij de tweede voorstelling mochten we de burgemeester verwelkomen die met glans een rol meespeelde in een scene die de tijd van minister president Colijn in beeld bracht.

De medewerkers van de facilitaire dienst van de GGZ Delfland boden alle medewerking en wisten voor elk knelpunt een oplossing te vinden. De aula werd omgebouwd tot een heuse toneelzaal, licht en geluid (vooral dat laatste is voor de doelgroep belangrijk) waren optimaal. Dan blijkt hoe belangrijk de mond op mond reclame is. Ook de beide voorstellingen in 2018 waren geheel uitverkocht. De drie voorstellingen trokken samen bijna 500 belangstellenden. Bijzonder te vermelden is dat er verder in januari 2018 een extra voorstelling is gehouden in de Bieslandhof. Dankzij een plezierige samenwerking heeft de directie van Pieter van Foreest de extra voorstelling mogelijk gemaakt voor haar vrijwilligers. Het totaal aantal voorstellingen en het bezoekersaantal was een opsteker van jewelste. Qua inhoud was deze Eeuw van uw Leven zo herkenbaar voor senioren dat veel herinneringen weer naar boven kwamen. Niet alleen het verleden dat bekend is vanuit de verhalen van (groot) ouders, maar juist ook de periode die men zelf heeft beleefd en meegemaakt. Het gehele scala van beleving van de stadsontwikkeling van sloop van oude gebouwen in Delft alsmede de bouw van de nieuwe wijken (Voorhof, Buitenhof en Tanthof) passeerde de revue. "Dat is waar ook", was een veel gehoorde opmerking.

Om geen financiële drempel op te werpen, werd de toegangsprijs heel laag gehouden. Het leeuwendeel van de kosten is gedragen door bijdragen vanuit de gemeente Delft, de PCOB Afdeling Delft, de Stichting Ouderenfederatie, Fonds 1818, Fonds Sluijterman van Loo en de Diaconie van de Protestantse Gemeente Delft. De totale kosten van de productie en de uitvoeringen op 25 november 2017 en 7 en 21 april 2018 bedroegen € 12.990,00. De bovengenoemde instanties en fondsen verstrekten een bedrag van € 11.400,--. De overige kosten tot een bedrag van € 1.590,00 werden gedekt uit de opbrengst van de kaartverkoop.

2.3 Nog meer toneel, samenwerking met het Rietveld Theater

In de verslagperiode is veel energie geïnvesteerd in het opbouw en intensivering van de samenwerking met de producent van het Theater Overdag van het Rietveld Theater. Dit Delftse theater richt zich op een aanbod van een veelzijdig programma voor senioren. Niet alleen in groepsverband via een van de bonden, maar ook individueel weten senioren dit theater inmiddels goed te vinden. Vanuit het theater wordt jaarlijks in de zomer een openluchtvoorstelling gehouden. Op het terrein van GGZ Delfland wordt dan een speciale

buitenlucht toneel opgebouwd en vindt speciaal voor ouderen een voorstelling overdag plaats. Door de hechte samenwerking zijn plaatsen voor de SSBO via een aantrekkelijke toegangsprijs beschikbaar. In 2019 werd een Nederlandse bewerking van 'As you like it' van Shakespeare opgevoerd. Vele senioren weten de weg naar het theater in een lommerrijke omgeving van GGZ Delfland te vinden.

2.4 Toneelvoorstelling BROOS

De ervaring is dat senioren graag "op leeftijd gestoelde" evenementen bezoeken, mits deze overdag plaats vinden, relatief betaalbaar zijn en de accommodatie goed bereikbaar en toegankelijk is. Een afvaardiging van het bestuur bezocht eerder in de tijd de voorstelling BROOS van de Haagse theatergroep Drang. De inhoud van dit toneelstuk gaat over ouderenmishandeling, financiële uitbuiting, overbelaste mantelzorg en de bejegening van senioren. De (in)tolerantie van senioren onderling wordt niet uit de weg gegaan. Als het ware biedt het stuk een inkijkje in het eigen gedrag. Het theaterstuk was al eens eerder in Delft ten tonele gebracht. Maar die uitvoering was toen met name bedoeld voor medewerkers in de zorg, studenten en stagiaires.

Dit toneelstuk nu moest in Delft op de planken komen, maar dan in een bijeenkomst speciaal voor de doelgroep, de senioren zelf. Het is een onderwerp dat een zorgvuldige publiciteit vergt. Bij veel ouderen is namelijk een eerste reactie van weerstand en ontkenning: 'dat is bij ons niet aan de orde'. Het is wederom het netwerk van en met de samenwerkende partners die een oplossing hebben aangedragen voor het bestuur om door te gaan. Zo werd door GGD Haaglanden een compleet draaiboek beschikbaar gesteld, dat in zoverre aangepast moest worden, omdat het stuk nu voor de doelgroep zelf zou moeten worden gespeeld. Daar had het Haagse toneelgezelschap Drang dat het stuk moest uitvoeren nog geen ervaring mee. De PR-afdeling van Delft voor Elkaar en de "speciale print winkel" KopieKoffie& Print hebben bijgedragen aan een maximaal resultaat, waardoor zeer velen zijn bereikt. De samenwerking met de medewerkers van het Delftse Theater De Veste was bijzonder prettig. Al vroeg in het jaar werden mogelijkheden gezocht om dit stuk onder een zo groot mogelijk publiek te vertonen. En dan is de Veste daarbij de mooiste plek.

Het gehele theater is afgehuurd en op 5 november is BROOS ten tonele gevoerd voor een uitverkochte zaal. In de voorverkoop konden toegangskarten worden besteld via de boekingservice van het theater alsmede via het netwerk van de SSBO. Zeer plezierig was de afname van een groot aantal plaatsbewijzen van de afdeling Mantelzorg van Delft voor Elkaar. De rol van de overbelaste mantelzorgers kwam immers prominent in het toneelstuk voor het voetlicht. De voorbereiding verliep uitstekend, overal is volop medewerking ervaren om de uitvoering tot een succes te maken. Bij de opening kon de voorzitter van de SSBO de directeur van de landelijke ouderenorganisatie KBO-PCOB mevrouw Manon Vanderka verwelkomen voor een openingswoord en het slotwoord werd verzorgd door de wethouder ouderenbeleid die niet genoeg kon benadrukken hoe belangrijk dit stuk is om zelf gezien te hebben.



Na afloop van het toneel konden mensen met vragen terecht bij deskundigen zoals de vrijwillig ouderenadviseur van beide afdelingen van KBO en PCOB, alsmede bij medewerkers van Veilig Thuis en de ouderenconsulent van Delft voor Elkaar. Om het geheel wat luchtig te doen eindigen was er na afloop, onder het genot van een drankje, herkenbare muziek. Ouderenmishandeling is een woord dat weerstand oproept, maar de SSBO ging het niet uit de weg. Het begon met een aankondiging van een advertentie op 15 juni die aandacht vroeg voor de internationale dag tegen ouderenmishandeling en het toneelstuk BROOS vormde de apotheose. Als dank voor de hoeveelheid aan contacten is de SSBO zeer verheugd dat een aantal vrijkaarten verstrekt kon worden aan een groot aantal bevriende relaties. Met als dankbare herinnering een door de wethouder, in haar slotwoord gevraagd, warm applaus voor de ouderenbonden, om juist dit “moeilijke” stuk voor senioren onder aandacht te brengen is nog lang nagepraat tijdens een zinvolle evaluatie. Deze evaluatie is gehouden met de betrokken vrijwilligers en beroepskrachten van de betrokken organisaties.

De toegangskosten mochten geen hinderpaal zijn. Daarom werden de toegangkaartjes voor een laag bedrag aangeboden. Het merendeel van de kosten werd gedragen door de gemeente Delft, de Kerkelijke Stichting Stalpaert van der Wiele en Fonds 1818. Samen stelden zij € 13.640,- ter beschikking. De overige kosten tot een bedrag van € 1.298,- werden gedekt uit de opbrengst van de kaartverkoop en een bijdrage van de SSBO

2.5 Thema- en Informatiebijeenkomsten

Een van de kernactiviteiten van de SSBO is het informeren over het gemeentelijk ouderenbeleid en ontwikkelingen in de maatschappij, de gezondheidszorg e.d. door middel van het organiseren van informatiebijeenkomsten. Deze bijeenkomsten zijn niet alleen toegankelijk voor de leden van de aangesloten bonden, maar staan ook open voor alle geïnteresseerde senioren uit Delft. Binnen het eigen netwerk worden berichten geplaatst in de nieuwsbrieven van de ouderenbonden en belangstellenden geïnformeerd met

advertenties in de huis aan huisbladen. Daarnaast worden affiches opgehangen in wijk- en buurtcentra, enkele kerken en in diverse gezondheidscentra.

2.5.1 Verkiezingsdebat voor ouderen

Op 21 maart 2018 waren de gemeenteraadsverkiezingen. Om ouderen wat gerichter te laten kiezen heeft SSBO op 28 februari 2018 een voorlichtingsavond georganiseerd met medewerking van de Gemeente Delft. Om de belangstelling voor deze avond op te wekken zijn er in de Delftse kranten en een viertal artikelen verschenen over onderwerpen die de ouderen en de gemeentepolitiek raken. Deze avond werd gehouden in het stadskantoor van Delft. Ondanks de drempel van het veiligheidsvoorschrift dat men zich te voren moest aanmelden, kwamen zo'n tachtig belangstellende senioren naar de avond. Alle politieke partijen uit de gemeenteraad waren op deze avond vertegenwoordigd. Alle partijen kregen de gelegenheid om de voor ouderen belangrijkste punten uit hun verkiezingsprogramma naar voren te brengen. Daarna was er gelegenheid om vragen te stellen aan de kandidaat-gemeenteraadsleden. Dit gebeurde onder de leiding van de voorzitter van SSBO.

2.5.2 Toegang openbaar vervoer voor ouderen

Om mobiel te blijven is het -met name voor ouderen die geen auto meer mogen besturen- van belang om te weten hoe het huidige openbaar vervoer werkt. Onder de naam Toegang Openbaar Vervoer voor ouderen werd op 22 februari 2018 een thema-ochtend gehouden. Het doel was om ouderen (opnieuw) kennis te laten maken met het openbaar vervoer, maar ook om na te gaan of er belangstelling zou zijn voor een vervolg, gecombineerd met praktijklessen. Medewerkers van HTM en de Transportregio Rotterdam-Den Haag en DTV Consultants waren aanwezig voor uitleg en ondersteuning. In aansluiting daarop stelde de gemeente Delft subsidie beschikbaar voor het organiseren van vier zogenaamde OpStapDagen. Drie dagen, respectievelijk 14, 21 en 28 november 2018, in en vanuit wijkcentrum De Vleugel en op 4 december in en vanuit wijkcentrum De Hofstee. Op deze dagen werd eerst verteld hoe het openbaar vervoer werkt. Vervolgens werd met de bus of tram naar het NS-station gereden en geoefend met in- en uit checken. In en bij het station werd uitleg gegeven over het overstappen en het opstappen op de trein. Terug in het wijkcentrum konden vragen worden gesteld en was er gelegenheid om OV-kaarten aan te vragen. Hiervan werd gretig gebruik gemaakt. Een aantal studenten bood hierbij technische ondersteuning. Toen bleek dat de belangstelling groot was en er nog wat financiële ruimte was zijn er nog twee informatiedagen georganiseerd. Het was een succes. In totaal hebben er ca. 140 personen aan deelgenomen.

2.5.3 Wat gebeurt er bij opname in het ziekenhuis?

Op 30 oktober 2019 was er op initiatief van de SSBO een informatiebijeenkomst in het Reinier de Graaf Gasthuis in Delft. Deze bijeenkomst was gericht op ouderen die vaak toch wat meer gecompliceerde ziekenhuiszorg nodig hebben. Ook komt het vaak voor dat na uit te zijn behandeld in het ziekenhuis mensen nog niet direct naar huis kunnen. Deze bijeenkomst was erop gericht om onzekerheden weg te nemen. Er was o.a. uitleg van een geriater en een transitie-verpleegkundige. Maar ook werden tussendoor oefeningen gedaan onder leiding van een fysiotherapeute. Er waren ca. 40 deelnemers.

3. Contacten met instanties en instellingen

3.1 Gemeente Delft

Daar waar het bestuur in voorgaande jaren veel moeite heeft gedaan een plaats aan de gesprekstafel te krijgen bij organisaties die zich met ouderenbeleid bezighouden, kan aan het eind van het jaar

2019 worden vastgesteld, dat het nodige ten goede is gewijzigd. Al vroeg in het verslagjaar werd het bestuur vanuit de gemeente benaderd voor een gesprek over de beleidsnota: Langer en weer thuis. Langer thuis wonen is een speerpunt van landelijk beleid, dat op gemeente niveau, terecht, veel aandacht krijgt. Van Delftse senioren spreken hun bereidheid wel uit te verhuizen omdat ze een (te) grote woning hebben. Maar hoge huren, het verhuizen naar een minder aantrekkelijke wijk, het verlaten van de sociale context en te weinig vergelijkbaar woongenot, zijn factoren die doorstroming nog niet tot een succes hebben gemaakt. Aan het eind van het verslagjaar is de SSBO helaas niet betrokken geweest bij de evaluatie van het project Langer en weer thuis. Eens te meer blijkt dat wisseling van medewerker(s) daaraan ten grondslag ligt. In een plezierig en constructief gesprek met de verantwoordelijke wethouder is niet alleen nader met elkaar kennis gemaakt, maar werd het punt van het niet mee delen in de beschikbare subsidiegeld voor ouderen, alsmede de toegang tot Delft Support (toegang tot de WMO) besproken. Ook het nogal problematische functioneren van de regiotaxi, zo belangrijk voor minder mobiele ouderen, kwam aan de orde. Het aantal opmerkingen en klachten vanuit de Delftse burgerij is op het stadhuis bekend en heeft diverse vervoerders de kop c.q. vergunning gekost.

Plezierig is de samenwerking met de afdeling sociaal domein te noemen. Diverse malen is advies en betrokkenheid gevraagd op de beleidsterreinen, toegankelijkheid, bereikbaarheid en de op te richten werkgroep Eén tegen Eenzaamheid. Deze werkgroep werd later omgevormd tot Coalitie tegen Eenzaamheid. Binnen deze groep is er veel aandacht voor de doelgroep senioren. Hoewel andere groepen niet worden vergeten, wordt met name van senioren verondersteld dat zij een groot gedeelte van hun tijd in eenzaamheid doorbrengen. De werkgroep is in het begin rechtstreeks ondersteund vanuit het Ministerie van VWS dat richting gaf aan het idee om een enquête te houden onder een aantal senioren.

In oktober 2019 werd meegedaan aan de landelijke uitvoering van de week tegen eenzaamheid. In verband met een groter aanbod aan speciale activiteiten deze actie in Delft *De 10- daagse van de ontmoeting* genoemd. Een zeer opvallende activiteit in dit kader betrof het organiseren van een dating sessie voor senioren, geënt op een idee van het verenigingsbureau KBO-PCOB. Veel instanties hebben zich aangemeld om zich aan te sluiten bij de plaatselijke coalitie tegen eenzaamheid. In het kader van de bestrijding van de eenzaamheid heeft de gemeente het project Compaan gelanceerd. De Compaan is een tablet speciaal ontwikkeld voor mensen die het lastig vinden om met een gewone computer te werken. Senioren worden in de gelegenheid gesteld gemakkelijker te communiceren met (klein)kinderen, mantelzorgers en hun netwerk aan contacten te onderhouden. Op de Compaan staan ook de verschillende lokale diensten van delft voor Elkaar. En wekelijks wordt ook foto van 'delft vroeger' met de gebruikers gedeeld. Ook hier was de inbreng vanuit de SSBO belangrijk te noemen.

De SSBO is zich bewust van het belang van het onderwerp (financiële) ouderen mishandeling. Daarom is zij betrokken bij de totstandkoming van de plaatselijke alliantie misbruik bij ouderen. Al in 2017 werd vanuit het particulier initiatief een begin gemaakt, gedragen door professionele medewerkers. In dit bonte gezelschap van hulpverleners komt het verschil van inzicht tussen betaalde en niet-betaalde krachten opvallend tot uiting. Het moeizaam zoeken naar een weg of de alliantie zich wel of niet moet beperken tot financiële uitbuiting bij ouderen of dat ongewenst en lichamelijk- en fysiek geweld eveneens tot dit beleidsterrein behoort, heeft nog niet tot duidelijke conclusies geleid. Vanuit de SSBO is met name aangedrongen om het item lichamelijk geweld niet uit te sluiten, daarbij verwijzend naar de informatie van medewerkers van het Reinier de Graaf Gasthuis. Om de cliëntondersteuner vanuit Delft voor Elkaar niet in haar eentje verantwoordelijk te stellen voor de gewenste continuïteit in deze alliantie is een verwijzing tot stand gebracht met de gemeentelijke

dienst van het sociaal domein om te zorgen voor voortgang en continuïteit van de alliantie en bestaande kennis te behouden. Met genoegen is aan het eind van het verslagjaar 2019 geconstateerd dat de bereidheid dit vraagstuk op te pakken, aanwezig is.

Het is met genoegen dit item te beëindigen met de opmerking dat wederzijds de samenwerking met de gemeentelijke medewerkers als uiterst plezierig werd ervaren. Senioren zijn belangrijke ervaringsdeskundigen en niet om een mening verlegen of een standpunt in te brengen.

3.2 Participe/Delft voor Elkaar

De samenwerking met de welzijnsorganisatie Participe/Delft voor Elkaar werd in dit verslagjaar op een intensievere manier voortgezet. De ouderenbonden samenwerkend binnen de SSBO hebben veel gemeen met de vele activiteiten die er elders voor ouderen worden georganiseerd. In het verslagjaar werd steeds meer duidelijk dat structureel overleg noodzakelijk is om de kernactiviteiten van de SSBO verankerd te krijgen.

Een belangrijk ondersteunende factor van dit samenwerken met Participe/Delft voor Elkaar is het feit dat de SSBO haar bestuursvergaderingen om niet in het kantoor van Participe kan houden. Dit is een welkome ondersteuning. Het vergemakkelijkt ook de samenwerking omdat de contacten gemakkelijk kunnen worden onderhouden.

3.3 Pact tegen Armoede

De SSBO behoort tot een van de eerste ondertekenaars van het Pact. De SSBO neemt deel aan de bijeenkomsten van het Pact. Deze bijeenkomsten zijn vooral nuttig door de contacten die dit oplevert. In een van de bijeenkomsten is gewezen op het bestaan van de Zomer- en Winterschool voor Senioren en het belang dat die kunnen hebben voor mensen die weinig te besteden hebben en/of over een klein sociaal netwerk beschikken.

4. Website

De website is in de huidige tijd een belangrijk communicatiemiddel. Het bestuur is verheugd dat steeds meer ouderen de website van de SSBO (www.ssbodelft.nl) bezoeken. Van het bestuur vraagt dit om een alerte actie om de informatievoorziening van de SSBO actueel te houden. Ruim tevoren worden te organiseren activiteiten, informatiebijeenkomsten en de programma's van winter- en zomerschool bekend gemaakt. Power point presentaties van gehouden informatiebijeenkomsten komen, als deze beschikbaar worden gesteld, op de website.

Het is het bestuur bekend dat een groep oudere senioren nog steeds deze manier van informatievoorziening als een (te) hoge drempel ervaren. Hoewel bekend is dat landelijk gezien een grote groep senioren een inhaalslag heeft gemaakt in het gebruik van computer en internet, geldt dat nog niet geheel voor een deel van de mensen die de Delftse activiteiten bezoeken. De vraag om het beschikbaar hebben van een papieren versie blijft klinken vanuit de groep die verloren gegaan lijkt te zijn voor het gebruik van de computer. Bij die groep senioren zien we dat een aanzienlijk deel niet over een eigen computer beschikt en hieraan ook niet meer kan/wil beginnen. Hoewel het bestuur van de SSBO aan de als terecht ervaren wens van deze groep tegemoet wil komen, ontbreekt het de SSBO aan middelen om hieraan tegemoet te komen. Het bestuur is verheugd onderhoud en actualiteit

ten dele te kunnen bekostigen uit de bijdragen van de twee bonden KBO en PCOB. Verder worden website-kosten voor een deel doorberekend naar de projecten, die de SSBO uitvoert.

5. Financiën

In 2016 wijzigde de subsidieregeling van de gemeente. De waarderingssubsidie verdween en de stimuleringsubsidie kwam er voor in de plaats. Om het wegvallen van de waarderingssubsidie waarmee het materieel functioneren van de SSBO, zoals het bestrijden van de kosten van het onderhoud van de website, zaalhuur en porto- en bankkosten, mogelijk werd gemaakt, naar vermogen te compenseren, hebben de bij de SSBO aangesloten bonden besloten ieder een jaarlijkse bijdrage van € 200,-- bij te dragen.

Met de stimuleringsubsidie subsidieert de gemeente alleen activiteiten, initiatieven en projecten die bijdragen aan participatie van inwoners van Delft en hun eigen en gezamenlijke kracht vergroten en tenslotte een goed sociaal klimaat en veiligheid en duurzaamheid en het Delfts milieu bevorderen. Zo heeft de gemeente € 2.000,-- subsidie verstrekt voor de productie en uitvoering van het theaterstuk De Eeuw van uw Leven en € 4.300,-- voor het project van de uitvoering van het toneelstuk BROOS.

Anders dan de partners die de verenigingsvorm kennen kan de SSBO als stichting niet terugvallen op jaarlijkse contributies van de leden, maar is zij afhankelijk van subsidies en donaties in geld en in natura door fondsen, instellingen en bedrijven. De zorgorganisatie Pieter van Foreest stelde gratis zaalruimte beschikbaar voor de informatiebijeenkomsten. Delft voor Elkaar was bereid om vergaderruimte beschikbaar te stellen waar de bestuursvergaderingen kunnen worden gehouden en de bij de SSBO aangesloten bonden hebben, zoals hiervoor al vermeld, besloten structureel een financiële bijdrage te leveren.

Voor het organiseren van de jaarlijks plaatsvindende zomer- en winterschool voor senioren kan de SSBO een beroep doen op verschillende fondsen die in de twee boekjaren aanzienlijke bedragen ter beschikking wilden stellen voor de verschillende projecten. Daarnaast hebben de deelnemers van de zomer- en winterschool in ruime mate bijgedragen. Voor de bedragen verwijzen we naar de elders in dit verslag genoemde projecten. Tenslotte kregen we wederom van een aantal bedrijven hulp aangeboden hetzij in natura hetzij door korting te geven op rekeningen voor verleende diensten.

6. Bestuur

Het bestuur bestond aan het eind van het jaar 2019 uit de volgende personen:

P.C.M. Duijndam (voorzitter), C.J. van Wijk (penningmeester/secretaris a.i.), A.G.J. van Geest (bestuurslid), S.J. Pronk (bestuurslid), C.G. den Hartog (bestuurslid), mw. L. Puts-Stam (bestuurslid) en P.T.M. Dresmé (auditor) .

Delft, november 2020.